

Folketingets Udenrigsudvalget

ERHVERVS MINISTEREN

13. november 2018

Besvarelse af spørgsmål 40 alm. del stillet af udvalget den 31. oktober 2018 efter ønske fra Christian Juhl (EL).

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK - 1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Seks multinationale virksomheder er indberettet til OECD på baggrund af Danwatchs undersøgelse, der i 2016 afslørede slavelignende arbejdsforhold på kaffeplantager i Brasilien, jf. artikel "Efter Danwatch undersøgelse: Befriede slavearbejdere i Brasilien klager til OECD over McDonald's, Dunkin' Donuts og Nestlé" dateret den 4. september 2018 (<https://danwatch.dk/efter-danwatch-undersogelse-befriede-slavearbejdere-i-brasilienklager-til-oecd-over-mcdonalds-dunkin-donuts-og-nestle/>), hvoraf det fremgår, at virksomheder som Nestlé, JDE, Starbucks, McDonald's, Dunkin Donuts og Illy er blevet anklaget for ikke at have gjort tilstrækkeligt for at undgå tvangsarbejde hos deres kaffeleverandører.

Ministeren bedes, evt. med bidrag fra andre ministerier, svare på følgende spørgsmål:

- Hvordan kan offentlige instanser, herunder Folketinget, sikre sig, at den kaffe, man køber, ikke fremstilles af slaver?
- Kan hjemmesiden "Den Ansvarlige Indkøber" (<http://csr-indkob.dk/>) blive opgraderet med anbefalinger til, hvordan man skriver et udbud, der sikrer, at f.eks. den kaffe, der indkøbes, ikke er fremstillet af slaver, f.eks. med inspiration fra Sveriges tilgang?

Svar:

I forhold til første spørgsmål, så har jeg indhentet bidrag fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som oplyser følgende:

"Ordregivende myndigheder, der gennemfører udbud, er forpligtede til at udelukke virksomheder, som er dømt for børnearbejde eller andre former for menneskehandel. Derudover kan ordregivende myndigheder udelukke virksomheder, der i forbindelse med udøvelsen af sit erhverv har begået alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om virksomhedens integritet.

Ordregivende myndigheder har også i kontrakten mulighed for at stille krav til vilkårene for de personer, der er involveret i den specifikke proces med fremstilling eller levering af den udbudte anskaffelse."

I forhold til andet spørgsmål om hjemmesiden Den Ansvarlige Indkøber, så har jeg indhentet bidrag fra Erhvervsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Den Ansvarlige Indkøber er et online værktøj udviklet i samarbejde mellem Erhvervsstyrelsen, KL, Regionerne, Statens Indkøb, SKI, Miljøstyrelsen og Beskæftigelsesministeriet, hvis formål er at gøre det nemmere for offentlige indkøbere, der ønsker at stille krav til bl.a. de forhold, ydelserne er produceret under, når de udarbejder udbud.

På baggrund af anbefalinger fra Dialogforum for Samfundsansvar og Vækst om bl.a. at understøtte og udbrede best practise for udformning af og opfølgning på krav og relevante værktøjer er der igangsat et arbejde med at forbedre Den Ansvarlige Indkøber. Det ser bl.a. ved at opdatere tekster (datering, kildehenvisning mv.) og tilføje teksteksempler på, hvordan offentlige indkøber konkret kan stille krav til bl.a. arbejdsforhold hos leverandører og underleverandører (løn, arbejdstid, arbejdsvilkår).

I forhold til Sverige antages, at spørgeren henviser til, at flere svenske byer har givet et forpligtende tilsagn om at orientere sig efter Fair Trade-mærket i deres indkøb.

I den forbindelse bemærkes, at det i offentlige udbud i Danmark er muligt at tage denne type hensyn i betragtning og eksempelvis stille krav om ’fair handel’ eller rimelige arbejdsforhold med udgangspunkt i FN’s Global Compact, som er tilgængelig på Den Ansvarlige Indkøber. Samtidig skal det understreges, at det er op til den enkelte offentlige institution, hvordan de arbejder med ansvarlige offentlige indkøb.”

Med venlig hilsen

Rasmus Jarlov